

FAIR TRANSPORT

ANVÄNDARVILLKOR FÖR
HÅLLBARHETSCERTIFIERINGEN

FAIR TRANSPORT

Läs nogga igenom användarvillkoret. Här kan du läsa om allt som
berör certifieringen, vad som krävs och vad den innebär.

INNEHÅLL

Inledning	3
1. Omfattning	4
2. Ansökningsvillkor	4
2.1 Ansökan och giltighetstid	4
2.2 Avgifter	5
3. Utfärdande av certifiering	5
4. Kontroller	5
4.1 Kontroll vid ansökan och årlig uppdatering	5
4.2 Ordinarie tredjepartskontroll	5
4.3 Extra kontroll	6
4.4 Tidsåtgång vid kontroll	6
5. Årlig uppdatering	6
6. Avstängning, uteslutning och återkallande av certifiering	6
6.1 Avstängning	6
6.2 Uteslutning och återkallande av certifiering	7
7. Uppdatering av certifieringen	7
8. Överlåtelse och utträde	7
8.1 Överlåtelse	7
8.2 Utträde	8
9. Klagomål	8
10. Oförutsedda händelser	8
11. Integritet	8
12. Publicering av certifieringen och kompletterande uppgifter	8
13. Användarvillkor för <i>fairtransport.se</i>	9
<i>Bilaga 1</i>	9
Grunduppgifter	9
Kriterier	10
Mervärden	10
Syfte och mål	10
Kriterier för certifiering	11-13
Mervärde 1	14
Mervärde 2	15
Mervärde 3	16
<i>Bilaga 2</i>	17
Material för marknadsföring	17
Kontaktuppgifter	17
Ordlista	17-18

Fair Transport

Godstransporter på väg är en förutsättning för att näringsliv och samhälle ska fungera. Efterfrågan på transporter förväntas enligt alla prognoser att öka stadigt, och samtidigt riktas ljuset mot transporternas påverkan på samhället vad gäller miljö och klimat, trafiksäkerhet och arbetsmiljöfrågor. Fair Transport syftar till att bidra till en hållbar transportsektor.

Med Fair Transport kan transportsäljare och transportköpare tillsammans skapa en transportnäring som är klimatsmart, ansvarsfull och trafiksäker. Transportsäljande företag som är godkända för certifieringen Fair Transport lever upp till krav inom miljö, klimat, arbetsmiljö och trafiksäkerhet. Transportsäljare och transportköpare kan utvecklas tillsammans med certifieringen.

Ansvarstagande

Köper du en Fair Transport köper du en transport från ett åkeriföretag som lever upp till flertalet krav vad gäller trafiksäkerhet, utsläpp och arbetsmiljö. Som erbjuder schyssta villkor för de anställda, tar hänsyn till medtrafikanter och ständigt förbättrar energieffektiviteten. Du köper också en transport från ett åkeriföretag som mäter, redovisar och tar ansvar för en ständig förbättring.

Trovärdigt

Inför ett godkännande i Fair Transport granskas företaget i flera led. Både av representanter för Fair Transport och av en tredje part. Ett Fair Transport-företag håller vad de lovar.

Gemensamt ansvar för att nå målen

För att nå Sveriges mål inom miljö, klimat- och trafiksäkerhetsområdet behövs insatser och bidrag från alla sektorer. Genom att transportköpare väljer företag som är certifierade för Fair Transport, ställer det som krav i upphandlingar och frågar efter det vid köp av transporter – tar de också ansvar för att tillsammans med transportören bidra till att nå målen.

Resultatet – En hållbar affär

Fair Transport ska garantera en hållbar affär, både för den som säljer och köper transporter men även för slutkunden som köper det som transporterats.

1 Omfattning

Certifieringen Fair Transport omfattar ett antal kriterier varav vissa styr tre mervärdesnivåer.

Kriterierna för de olika mervärdesnivåerna skiljer sig åt men omfattar områdena klimat och miljö, trafiksäkerhet samt socialt ansvar. Läs mer om hur kraven skiljer sig för de olika nivåerna i *bilaga 1*.

Förutom kraven ska det certifierade företaget leva upp till certifieringens syfte och mål, se *bilaga 1*.

Vilka företag kan certifiera sig

Det är möjligt för alla företag som utför godstransporter på väg att ansöka om certifieringen. För certifiering krävs att företagen uppfyller kriterierna för Fair Transport.

Ständig förbättring

Vi lever och verkar i en föränderlig värld, som styrs av tillgång på drivmedel, teknik och politiska beslut. Därför kommer certifieringens krav och kriterier att förändras med tiden.

2 Ansökningsvillkor

Fair Transport förbehåller sig rätten att ändra användarvillkoren. Ändringar ska kommuniceras med certifierade företag. Företagen ska få tid för eventuella uppdateringar om ändringarna kräver detta.

2.1 Ansökan och giltighetstid

- Ansökan till Fair Transport är möjlig oavsett företagsform inom transportnäringen
- Ansökan till Fair Transport görs via fairtransport.se
- För att bli certifierad i Fair Transport måste ansökningsvillkoren och villkoren i *bilaga 1* uppfyllas
- Certifieringen är giltig till dess att den upphör enligt avsnitt 6 eller avsnitt 8

2.2 Avgifter

- Fair Transport är en medlemsförmån i Sveriges Åkeriföretag och Biltrafikens Arbetsgivareförbund
- Den årliga avgiften för icke medlemmar ska betalas inför varje nytt år. Första gången i anslutning till godkännandet
- En ordinarie/ eller en extra kontroll enligt 4.2 alternativt 4.3 utförd av en extern granskare kan innebära en kostnad av det certifierade företaget

3 Utfärdande av certifiering

Certifieringen utfärdas efter granskning som utförs av Fair Transport. Informationen om hur certifiering får användas av certifierade företag finns i *bilaga 2*.

4 Kontroller

4.1 Kontroll vid ansökan och årlig uppdatering

- Kontroll av medlemskap sker genom medlemsregistret hos Sveriges Åkeriföretag respektive Biltrafikens Arbetsgivareförbund

4.2 Ordinarie tredjepartskontroll

- En ordinarie kontroll utförs regelbundet av kontrollant utsedd av Fair Transport
- Kontrollen kan ske på plats på det anslutna företaget
- Vid kontrollen ska företaget ge kontrollanten tillgång till det som ska granskas som till exempel relevant dokumentation, personal, lokaler och fordon
- Kontrollen ska omfatta gällande villkor i *bilaga 1* och kan ske genom:
 - Intervju med den registrerade kontaktpersonen
 - Granskning av dokumentation
 - Intervju med företagets personal
 - Intervju med kontrakterade transportköpare
- Kontrollen dokumenteras och eventuella avvikelser ska vara åtgärdade och redovisade senast två månader från kontrolldatumet
- Kontrollanten tar hänsyn till om företaget innehar något av ISO-certifikaten eller något liknande kontrollorgan¹

¹ Om ett företag redan revideras av annat kontrollorgan blir inte den här granskningen lika omfattande.

4.3 Extra kontroll

- Fair Transport kan besluta att det certifierade företaget ska genomgå en extra kontroll vid misstanke om att företaget inte uppfyller villkoren i *bilaga 1* eller inte i övrigt lever upp till certifieringens syfte och mål
- Det certifierade företaget kan när som helst under året begära en extra kontroll, till exempel för att nå en högre mervärdesnivå i certifieringen
- En extra kontroll föranmäls till företaget tillsammans med syftet med kontrollen. Dock senast 24 timmar innan
- En extra kontroll begränsas till de krav som berörs. Vid kontrollen ska företaget ge kontrollanten tillgång till det som ska granskas som till exempel relevant dokumentation, personal, lokaler och fordon

4.4 Tidsåtgång vid kontroll

- Som en riktlinje uppskattas en ordinarie eller en extra kontroll ta mellan 4 och 8 timmar beroende på företagets storlek och förutsättningar

5 Årlig uppdatering

- Varje år ska det certifierade företaget uppdatera sina uppgifter på *fairtransport.se*
- Då uppdatering sker finns möjlighet att uppgredas i certifieringen, likväl som en nedgradering kan ske
- Den årliga uppdateringen sker årsvis baserad på certifieringsdatum vilket syns på "mina sidor"
- Företaget har två månader på sig att skicka in och få uppdateringen godkänd
- Sker inte uppdateringen i tid blir företaget avstängt enligt 6.1 till dess att uppdateringen sker. Sker inte uppdatering trots påminnelse kan företaget uteslutas enligt 6.2

6 Avstängning, uteslutning och återkallande av certifiering

6.1 Avstängning

- Avstängning innebär att certifieringen tillfälligt är indragen av organisationen för Fair Transport. Certifieringen får då inte användas i någon som helst spridning av företaget

- Ett företag kan bli avstängt från systemet på grund av:
 - Om det finns kvarstående avvikelser efter en ordinarie eller en extra kontroll som inte åtgärdats i tid
 - Om den årliga uppdateringen inte skett i tid, se punkt 5
 - Under en ordinarie eller en extra kontroll vid misstanke om allvarliga avvikelser
- Avstängningen gäller för en tidsbegränsad period som Fair Transport bestämmer. Avstängningen ska gälla till dess att orsaken till avstängningen är åtgärdad
- Åtgärdas inte bristerna inom tre månader kan företaget uteslutas ur systemet, se 6.2

6.2 Uteslutning och återkallande av certifiering

- Vid en uteslutning återkallas certifieringen av Fair Transport. Certifieringen får då inte användas i någon som helst spridning av företaget
- Återinträde efter uteslutning kan ske så snart företaget påvisat och bevisat att åtgärder skett
- Ett företag kan uteslutas från certifieringen på grund av:
 - Företaget har inte åtgärdat allvarliga avvikelser som funnits vid en ordinarie eller en extra kontroll inom angiven tid
 - Om den årliga uppdateringen inte skett, trots påminnelser, se punkt 5
 - Om åtgärder inte vidtagits under avstängningsperioden i 4.1
 - Om företaget inte lever upp till certifieringens syfte och mål
 - Företaget inte betalar avgifter, se 2.2
- Uteslutning ska inte ske om företaget kan visa att avvikelsen skett genom en händelse utanför företagets kontroll

7 Uppdatering av certifieringen

Uppdatering av mervärdesnivåerna i certifieringen sker efter den årliga kontrollen. Det anslutna företaget kan då uppgraderas eller nedgraderas. Uppdateringen av nivå kan även ske efter en extra kontroll. Företaget kommer att meddelas den nya mervärdesnivån av Fair Transport.

8 Överlåtelse och utträde

8.1 Överlåtelse

Vid en överlåtelse av verksamheten i det certifierade företaget kan certifieringen övertas efter godkännande av Fair Transport.

8.2 Utträde

Utträde sker på egen begäran och sker skriftligt till Fair Transport. Utträde kan ske när som helst under året. Ingen återbetalning av eventuell inbetald årsavgift kommer att ske.

9 Klagomål

Klagomål som avser: bokning, information, bemötande, protokoll samt bedömningar och begäran om prövningar av beslut ska skriftligen meddelas Fair Transport.

10 Oförutsedda händelser

Om företaget av någon anledning som är av sådan karaktär att det finns anledning till att förlänga den årliga uppdateringsperioden eller att inkomma med uppgifter efter en kontrollperiod ska detta ske skriftligt till info@fairtransport.se för att behandlas och tas beslut.

11 Integritet

Hur Fair Transport behandlar personuppgifter och vilka rättigheter anslutna företag har framgår av Sveriges Åkeriföretags integritetspolicy. Se: fairtransport.se.

12 Publicering av certifieringen och kompletterande uppgifter

Publicering av certifieringen och kompletterande uppgifter på Fair Transports webbplats och via Fair Transports API:er (se nedan) är en nödvändig förutsättning för uppfyllandet av användarvillkoren. Utan en sådan publicering är det omöjligt för tredje parter att på ett snabbt och effektivt sätt säkerställa huruvida ett företag är certifierat enligt Fair Transport eller inte. Samtliga uppgifter som det certifierade företaget lämnar under rubrikerna grunduppgifter, kriterier och övrig information enligt bilaga 1 nedan publiceras på webbplatsen fairtransport.se. En del av dessa uppgifter görs offentligt tillgängligt via ett eller flera maskingränssnitt som tillhandahålls av Fair Transport ("API:er"), närmare om företaget är godkänt, vilken mervärdesnivå företaget har och länken (url) till företagets Fair Transport sida på webben. Fair Transport har rätt att ändra vilka uppgifter som publiceras på Fair Transports webbplats och via Fair Transports API:er.

Uppgifter som publiceras enligt ovan kan utgöra och/eller innehålla personuppgifter. Företaget ansvarar att företagets delning av sådana personuppgifter med Fair Transport som ska publiceras enligt ovan sker i enlighet med gällande dataskyddslagstiftning som bland annat GDPR. Detta innebär bland annat att företaget ska säkerställa att det finns en giltig rättslig grund för delningen och att de registrerade har informerats om delningen och efterföljande publicering. Företaget kan minimera omfattningen av personuppgifter som publiceras, till exempel genom att rensa styrdokument från personuppgifter. Företaget behöver alltid själva granska och godkänna certifieringen och kompletterande uppgifter innan de publiceras.

13 Användarvillkor för *fairtransport.se*

För tjänsterna som tillhandahålls på *fairtransport.se* finns ytterligare användarvillkor.
Se: *fairtransport.se*.

Bilaga 1

Nedan beskrivs kriterierna för Fair Transport samt vilka kriterier som ändras med dess mervärdesnivåer. För att styrka att alla kriterier är uppfyllda ska dokument bifogas i vissa fall, i andra fall sker kontrollen automatiskt via andra system och register, se 4.1.

Fair Transport förbehåller sig rätten att ändra ansökningsvillkoren och villkoren i denna bilaga. Ändringar ska kommuniceras med certifierade företag. Om ändringar kräver åtgärder av företagen ska detta meddelas i god tid för att ge en rimlig tid för anpassning.

Grunduppgifter

- Allmän information om företaget och dess verksamhet.
- Företagsuppgifter, organisationsnummer
- Eventuellt vilket transportsäljande företag ni är leverantör till
- Kontaktperson, kontaktuppgifter, e-post och telefon till företaget.
- Affärsidé
- Skatteuppgifter
- Uppgifter om personalen (antal och kön)

Kriterier

Efterfrågade dokument (policys, rutinbeskrivningar och checklistor), i kriterierna nedan ska visa att företaget har ett fungerande system för att ta ansvar i enlighet med syfte och mål med Fair Transport. Företagets dokument ska vara allmänt kända och efterlevas av hela verksamheten.

Förutom kraven för de olika nivåerna ska det anslutna företaget leva upp till certifieringens syfte och mål och ha en plan för att utvecklas positivt med dess miljö- och klimatkriterier i mervärdesnivåerna.

Övrig information

Företagen kan även synliggöra övrig information, dessa är inget krav för att bli godkänd och påverkar inte heller mervärdesnivåerna

- ISO 39 001
- ISO 9001
- ISO 14 001
- ISO 45001
- IWAY STANDARD
- FR2000
- SMF:s branschstandard
- Företagshälsovård
- Hållbarhetspolicy
- Företaget är ID06 anslutet
- Kvalitetspolicy
- Värdegrund /uppförandekod

Syfte och mål

Fair Transport bidrar till hållbara och trafiksäkra transporter. Transportföretag som har certifieringen. Fair Transport tar ansvar, kör trafiksäkert samt tänker på sin miljö- och klimatpåverkan. Med hjälp av Fair Transport bidrar vi till att nå klimatmålen, Nollvisionen och skapar förutsättningar för sund konkurrens på lika villkor.

KRITERIER FÖR CERTIFIERING

KRITERIER	UNDERLAG/KONTROLL
Yrkestrafiktillstånd	Dokument från Transportstyrelsens E-tjänst. Vid tredjepartskontroll är det fordonslista/registeringsbevis som är underlag
Skatteuppgifter	Kontroll sker på skatteverket.se
Miljö- och klimatpolicy	Policy. Ska minst innehålla svar på frågan: <i>Hur arbetar vi för att minska vår miljöbelastning?</i>
Trafiksäkerhetspolicy	Policy, om personal finns. Ska minst innehålla svar på frågorna: <i>Hur framför vi våra fordon? Hur vill vi framstå i trafiken?</i>
Alkohol- och drogpolicy	Policy, om personal finns. Ska minst innehålla svar på frågorna: <i>Hur säkerställer vi drognykterhet hos våra anställda? Hur arbetar vi förebyggande? Hur hanterar vi uppkomna situationer?</i>
Arbetsmiljöpolicy	Policy, om personal finns. Ska innehålla svar på frågorna: <i>Vad gör vi för att vara en attraktiv arbetsgivare? Vilka krav och förväntningar har vi på våra anställda?</i>
Policy för kränkande särbehandling	Policy, om personal finns. Ska innehålla svar på frågorna: <i>Hur arbetar vi aktivt med att förebygga? Vad gör vi om det förekommer?</i>
Systematiskt arbetsmiljöarbete / Krishanteringsplan	Om personal finns. Från 10 anställda ska en rutinbeskrivning för det dokumenterade systematiska arbetsmiljöarbetet bifogas. Under 10 anställda ska krishanteringsplan bifogas

KRITERIER FÖR CERTIFIERING

KRITERIER	UNDERLAG/KONTROLL
<p>Uppföljning av kör- och vilotider samt vägarbetslagslag och hastigheter</p>	<p>Rutinbeskrivning, om personal finns. Ska innehålla hur ni följer upp och vad som sker om avvikelser finns</p>
<p>Checklista för fordon och förare, säkerhetskontroll inklusive lastsäkring</p>	<p>Rutinbeskrivning som beskriver vad som kontrolleras</p>
<p>Rutinbeskrivning för hantering av avvikelser</p>	<p>Rutinbeskrivning som beskriver hantering av avvikelser vad gäller miljö-, trafik- och arbetsmiljöhändelser</p>
<p>Säkerställer godkända behörigheter för förarna, behörighetskontroll yrkeskompetens</p>	<p>Rutinbeskrivning som beskriver hur ni minst en gång per år säkerställer godkända behörigheter som utbildningar och körkort, och vilka åtgärder som sker om behörighet upphört/saknas</p>
<p>Rutinbeskrivning för hur kontroll att besiktning och service genomförs då de ska</p>	<p>Rutinbeskrivning som beskriver hur kontroll att besiktning och service genomförs då de ska</p>

KRITERIER FÖR CERTIFIERING

FÖLJANDE KRITERIER INGÅR FÖR CERTIFIERING
MEN ÄNDRAS MED MERVÄRDESNIVÅERNA (se sid 14-16):

KRITERIER	UNDERLAG/KONTROLL
<p>Kollektivavtal hos arbetsgivarorganisation Alternativt arbetsrättsliga villkor². Ställer krav på lön, OB, övertid, premie-kompensation, semesterdagar, semester-lön och försäkringar</p>	<p>Medlemsintyg För arbetsrättsliga villkor är underlaget ett egenkontrolldokument som tillhandahas av Upphandlings-myndigheten</p>
<p>Miljöklassade fordon Max 15 procent får vara lägre än miljöklass: Euro V (5)</p>	<p>Registreringsbevis Vid manuell inmatning är registrerings bevisen underlag för kontroll</p>
<p>CO2-reduktion 100 procent diesel enligt gällande svensk reduktionsplikt⁴</p>	<p>Rapport eller fakturor Klimatrapport och eventuellt drivmedelsfakturor är underlag för kontroll</p>
<p>Alkolås Säkerställer nykterheten (alkolås till färre än 25 procent av fordonen)</p>	<p>Rutiner Rutinbeskrivning som beskriver hur ni säkerställer nykterheten hos chaufförerna</p>

² Gäller endast om företaget har anställd personal

³ Utsläppsklass motsvarande miljöklass

⁴ Ni som tankar i utlandet får be er drivmedelsleverantör om klimatprestanda på de bränslen ni kör på

MERVÄRDESNIVÅ 1

MERVÄRDESNIVÅ 1

Kollektivavtal hos arbetsgivarorganisation⁵

Fordon i yrkesmässig trafik ska vara
lägst miljöklass ⁶ euro V (5),
minst 50 procent euro VI (6)

Minst 40 procent CO2-reduktion

Säkerställer nykterheten, alkohol till
fordonen, minst 25 procent

UNDERLAG/KONTROLL

Medlemsintyg

Om det är manuell inmatning är
registreringsbevisen underlag för
kontroll

Klimatrapport och eventuellt
drivmedelsfakturor är underlag för
kontroll

Rutinbeskrivning som beskriver
hur ni säkerställer nykterheten hos
chaufförerna, samt dokument som
styrker alkohol till fordon

⁵ Gäller endast om företaget har anställd personal

⁶ Utsläppsklass motsvarande miljöklass

MERVÄRDESNIVÅ 2

MERVÄRDESNIVÅ 2

Kollektivavtal hos arbetsgivarorganisation⁷

Fordon i yrkesmässig trafik ska vara lägst miljöklass V (euro 5) och minst 70 procent VI (euro 6)

Minst 60 procent CO₂-reduktion

Säkerställer nykterheten, alkohol till fordonen, minst 50 procent

UNDERLAG/KONTROLL

Medlemsintyg

Om det är manuell inmatning är registreringsbevisen underlag för kontroll

Klimatrapport och eventuellt drivmedelsfakturor är underlag för kontroll

Rutinbeskrivning som beskriver hur ni säkerställer nykterheten hos chaufförerna, samt dokument som styrker alkohol till fordon

⁷ Gäller endast om företaget har anställd personal

MERVÄRDESNIVÅ 3

MERVÄRDESNIVÅ 3

Kollektivavtal hos arbetsgivarorganisation⁸

Fordon i yrkesmässig trafik ska vara lägst miljöklass V (euro 5) och minst 90 procent VI (euro 6)

Minst 80 procent CO2-reduktion

Säkerställer nykterheten, alkohol till fordonen, 100 procent

UNDERLAG/KONTROLL

Medlemsintyg

Om det är manuell inmatning är registreringsbevisen underlag för kontroll

Klimatrapport och eventuellt drivmedelsfakturor är underlag för kontroll

Rutinbeskrivning som beskriver hur ni säkerställer nykterheten hos chaufförerna, samt dokument som styrker alkohol till fordon

⁸ Gäller endast om företaget har anställd personal

Bilaga 2

Material för marknadsföring

Certifierade företag får använda Fair Transport i sin marknadsföring. Efter att ansökan blivit godkänd får företaget ta del av material som:

- Logga och mailsignatur med information Fair Transport
- Säljmaterial
- Informationsmaterial

Materialet får endast användas så länge företaget är certifierad i Fair Transport och inte är avstängd eller uteslutet eller att certifieringen har återkallats.

Användandet av Fair Transport-loggan och tillhörande material är förbehållet att företaget upprätthåller villkoren för Fair Transport. För det fall företaget utesluts, stängs av eller certifieringen på annat sätt återkallas får inte längre varumärket Fair Transport nyttjas eller användas på något sätt. Figurmärket, loggor samt övrigt material skall plockas bort från hemsidor, fordon och släp samt på övriga platser som loggan använts på.

Om företaget trots ovan använder/nyttjar/eller inte avlägsnar Fair Transport-loggan är det ett varumärkesintrång som kommer att beivras.

Kontaktuppgifter

Adress: Sveriges Åkeriföretag

Att: Fair Transport

Box 7248

103 89 STOCKHOLM

E-post : info@fairtransport.se

Telefon : 070-775 14 14

Ordlista

ARBETSRÄTTSLIGA VILLKOR

För de som inte har kollektivavtal behöver arbetsrättsliga villkor styrkas. Underlaget är ett egenkontrolldokument som tillhandahålls av Upphandlingsmyndigheten.

AVVIKELSE

Det inrapporterade materialet stämmer inte överens med verkligheten, uppkommer vid kontroll.

Ordlista

KONTROLLANTEN

Den person (en tredje part) som utsetts av Fair Transport att utföra kontrollerna av certifieringen.

ORGANISATIONEN FÖR FAIR TRANSPORT

Fair Transport drivs av Sveriges Åkeriföretag och Biltrafikens Arbetsgivareförbund som ansvarar för förvaltning och utveckling av Fair Transport.

PERSONAL

Anställd, inhyrd eller utstationerade personer på ett företag.

TRANSPORTKÖPARE

Den som köper en transport genom upphandling eller förmedling, kan vara speditör, lastbilscentral, varuägare.

TRANSPORTÖR, TRANSPORTFÖRETAG

Ett åkeri, företag som utför yrkesmässig trafik i egen regi, på uppdrag för speditör, lastbilscentral eller annan transportförmedlare.
